

TRANSPORT PONADGABARYTOWY, JAKO JEDNA Z PODSTAWOWYCH BARIER ROZWOJU POLSKIEJ ENERGETYKI.

Jednym z kluczowych elementów zrównoważonego rozwoju polskiej energetyki, w tym realizacji zobowiązań wynikających z pakietu energetyczno-klimatycznego UE, jest dynamiczna rozbudowa nowych mocy wytwórczych, w tym zwłaszcza w energetyce wiatrowej. Obecnie przygotowywanych jest bardzo dużo projektów inwestycyjnych w tym sektorze, jednak tylko nieliczne wchodzą w fazę realizacji.

Pierwsze doświadczenia w realizacji projektów uwiaryściły niezwykle istotny problem, którego pilne rozwiązanie będzie determinowało możliwości realizacji ambitnych planów w całym sektorze energetycznym. Tym problemem jest transport wielkogabarytowych elementów, takich jak np. elektrownie wiatrowe, czy transformatory.

Wysokie koszty uzyskania zezwoleń, długi czas niezbędny na ich uzyskanie, wysokie koszty dostosowania dróg do przejazdu, często stają się przyczyną odstępstw od legalnej formy realizacji transportów ponadgabarytowych. Wiele transportów realizowanych jest bez stosownych zezwoleń lub z zezwoleniami o zaniżonych parametrach ładunku w celu obniżenia opłat za uzyskanie zezwoleń oraz poniesienie mniejszych nakładów finansowych na spełnienie warunków przejazdu. W ostatnim czasie pojawia się coraz więcej komunikatów o zatrzymanych nielegalnych transportach. Obecnie obowiązujące procedury są jednak często nie do spełnienia dla inwestora, dla którego realizacja dostaw do budowanej standardowej farmy (20 elektrowni wiatrowych), oznacza konieczność przeprowadzenia około 220 transportów ponadgabarytowych pod presją napiętego harmonogramu odbioru i montażu.

Należy podkreślić, że transport ponadgabarytowy jest nierozdzielalnym elementem każdej dużej inwestycji energetycznej, co w kontekście konieczności modernizacji i rozbudowy całej polskiej energetyki oznacza, iż problemy transportowe dotkną w najbliższym czasie całą branżę.

Rosnąca ilość uwag i sugestii inwestorów z branży energetyki odnawialnej oraz napotykanne problemy dostawców turbin, skłoniły FNEZ do przeprowadzenia analizy aktualnych możliwości i warunków realizacji transportów ponadgabarytowych po drogach RP. Fundacja dokonała głębokiej analizy aktualnie obowiązujących przepisów i wykonała analizę ryzyka dla transportu ponadgabarytowego.

Dzięki współpracy z doświadczonymi ekspertami, w oparciu o zebrane materiały i informacje od inwestorów z branży wiatrowej jak i dostawców technologii, zdefiniowaliśmy największe zagrożenia dla projektów budowy farm wiatrowych w RP w obszarze dostaw, ciągłości prac montażowych, obsługi dźwigowej inwestycji etc. Zagrożeniami tymi są:

1. Trudne i czasochłonne procedury związane z: ustaleniem trasy przejazdu, ustaleniem warunków przejazdu z poszczególnymi Zarządcami Dróg w celu uzyskania zezwolenia na przejazd wskazanego we wniosku pojazdu wraz z ładunkiem – szacunkowy czas niezbędny do przeprowadzenia uzgodnień dla zestawu transportującego gondolę o masie 75 ton to półtora do dwóch miesięcy bez gwarancji uzyskania zgody na wykorzystanie dróg;
2. Wysokie koszty związane ze spełnieniem warunków przejazdu, obejmujące ekspertyzy mostowe, ekspertyzy nośności dróg (wymagane są ekspertyzy dla wskazanego zestawu i odnowienie po 3

miesiącach w przypadku dłuższej realizacji, warto pamiętać, że transport jednej kompletnej elektrowni odbywa się na 10 zestawach specjalistycznych licząc sekcje stalowe wieży, śmigła, gondole i osprzęt);

3. Wysokie koszty dostosowania dróg do przejazdu poprzez przerobienie czasowe rond, usuwanie przeszkód pionowych i poziomych etc, a szczególnie wysokie koszty związane z dostosowaniem dróg powiatowych dla transportu ponadgabarytowego o naciskach na oś przekraczających dopuszczalne do 8 ton;
4. Stan dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych, które nie spełniają Standardów ujętych w ustawach o drogach publicznych (mówiących o dopuszczalnej nośności – nacisku na oś pojazdu);
5. Brak możliwości zastosowania alternatywnego transportu z wykorzystaniem linii kolejowej z tytułu ograniczeń skrajni;

Wymienione powyżej zagrożenia są zarazem odzwierciedleniem sytuacji aktualnie realizowanych projektów dostaw ponadgabarytowych do farm wiatrowych.

Biorąc pod uwagę plany i zamierzenia inwestycyjne w branży energetycznej, które w samej energetyce wiatrowej obejmują do roku 2020 budowę ponad 6 000 MW w elektrowniach wiatrowych, co oznacza ok. 30 000 transportów ponadgabarytowych, niezbędne jest podjęcie pilnych działań zmierzających do uproszczenia i udoskonalenia procedur wynikających z ustaw i rozporządzeń dotyczących transportu ponadgabarytowego. Nowe zasady muszą gwarantować z jednej strony inwestorom możliwość terminowego i zgodnego z prawem wykonania dostaw elementów elektrowni wiatrowych. Z drugiej strony muszą bezwzględnie eliminować nadużyci i transport nielegalny, powodujący rozjeżdżanie dróg i inne uszkodzenia infrastruktury. Nowy system powinien optymalizować proces dostaw ponadgabarytowych także pod względem finansowym, tak aby zapewnić wpływy z opłat na poziomie pozwalającym na pokrycie faktycznych szkód wyrządzanych przez tego typu działalność.

Wychodząc naprzeciw potrzebom, Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej rozpoczęła realizację projektu „Bezpieczeństwo realizacji dostaw elementów wież wiatrowych na terenie RP”. Projekt dedykowany jest dla: producentów – dostawców turbin wiatrowych, firm transportowych, firm finansujących inwestycje w farmy wiatrowe i inwestorów oraz administracji drogowej.

Celem projektu jest:

- Dostarczenie rzetelnej i praktycznej wiedzy w obszarze organizacji i realizacji transportów ponadgabarytowych na terenie RP;
- Zwiększenie efektywności oraz bezpieczeństwa realizacji dostaw elementów wież wiatrowych na terenie RP, w obszarach:
  - bezpieczeństwa organizacyjnego procesu
  - bezpieczeństwa finansowego
  - bezpieczeństwa prawnego
  - bezpieczeństwa ciągłości działania
  - bezpieczeństwa ekologicznego
- Tworzenie pozytywnych relacji w „otoczeniu administracyjnym i społecznym” inwestycji w farmy wiatrowe;
- Wypracowanie skutecznego modelu procesu dostaw elementów wież wiatrowych na terenie RP zabezpieczającego ciągłość realizacji przyjętych harmonogramów;

Liczymy na współpracę w realizacji projektu osób, instytucji i firm związanych z energetyką oraz transportem i drogownictwem. Wszystkich zainteresowanych udziałem w projekcie oraz informacjami o postępach w jego realizacji, zapraszamy do kontaktu z Biurem FNEZ.

Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej.

Wpisana do KRS pod NR 0000318483 przez Sąd Rejonowy dla m. St. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy KRS
REGON: 141849565, NIP: 9512283945, Nr konta: 93 1030 0019 0109 8530 0023 7554
www.fnez.pl, e-mail: biuro@fnez.org, tel/fax: 22 2523315